

Roslagens östra pastorat
kerstin.mundt@svenskakyrkan.se

Tillstånd till utvändig renovering av Estuna kyrkas klockstapel, Norrtälje kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutar att lämna tillstånd till utvändig renovering av Estuna kyrkas klockstapel enligt ansökan som inkom till Länsstyrelsen den 30 maj 2024.

Tillståndet har en genomförandetid på tre år från dagen för detta beslut.

Villkor

- Arbetet ska genomföras under antikvarisk medverkan av antikvarie som ska godkännas av Länsstyrelsen. Ni uppger att ni önskar anlita Per Nelson som medverkande antikvarie, vilket godkänns av Länsstyrelsen.
- Arbetet ska följa de handlingar som lämnats in i samband med ansökan. Under projektets genomförande får mindre utformningsfrågor och detaljprojektering ske i samråd med och godkännas av antikvarien. Om antikvarien inte kan godkänna föreslagen utformning ska frågan lämnas till Länsstyrelsen för prövning. Avvikelse från beslutet kräver ny prövning av Länsstyrelsen.
- Ni ska i god tid underrätta antikvarien om arbetets igångsättande och kalla antikvarien till byggmöten. Antikvarien ska ges möjlighet till dokumentation och undersökningar i samband med arbetena.
- Spån får ej doppas i tjära innan läggning.
- Pastoratet ska kalla Länsstyrelsen till antikvarisk slutsyn av arbetena. Antikvarien ska medverka vid detta tillfälle. I de fall en teknisk slutbesiktning av arbetena ska göras bör den antikvariska slutsynen ske innan denna genomförs.

- Antikvarien ska sammanställa de genomförda arbetena i en rapport. Rapporten ska innehålla administrativa uppgifter för objektet och ärendet, en redogörelse för utförda åtgärder, redovisning av vilka material som använts inklusive tillverkare/leverantör för material med produktblad, redogörelse för kulturhistoriska, byggnadstekniska/byggnadshistoriska iakttagelser som framkommit under arbetet, en motivering och beskrivning av eventuella antikvariska överväganden och avsteg från beslutade åtgärder och dess påverkan på det kulturhistoriska värdet samt relevant bildmaterial före, under och efter arbetet med bildtext som anger vad bilden visar. Till rapporten ska även bifogas en av entreprenören ifylld egenkontrollsbblankett för tjärning. Blanketten finns i skriften *Tjära på trätak*
https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/39128/1/gupea_2077_39128_1.pdf
Rapporten skickas digitalt till Länsstyrelsen senast 3 månader efter avslutat arbete.
- Tillståndet gäller under nu kända förutsättningar. Om nya omständigheter framkommer ska frågan överlämnas till Länsstyrelsen för ny prövning.

Beskrivning av ärendet

Estuna kyrkas klockstapel omfattas av skydd enligt 4 kap kulturmiljölagen (1988:950) (KML)

Ni har ansökt om tillstånd för att renovera klockstapeln. I arbetet ingår omläggning och tjärning av spåntak samt tak över lanternin och ingång, rengöring och målning av lanternin och klockvåning, rengöring och tjärning av bland annat faltak och smärre justering av snickeridetaljer. I projektet ingår även utredning av statik och skador av insektsangripna delar.

Klockstapelns spåntak är rötskadade och måste bytas. Befintliga spån demonteras och kasseras varefter underbrädningen inspekteras och eventuella skador lagas i. Nya obehandlade, klivna furuspån av 100 % kärnved läggs i trelagstäckning varefter de tjäras med dalbränd tjära, Originalrecept 1790, i tre omgångar med kort intervall för att bygga upp ett offerskikt av tjära. Frånsett nytt spåntak omfattas befintligt faltak, ljudluckor, port, beslag och knutbrädor av tjärning. Dessa delar rengörs innan tjärning.

De vitmålade panelinklädda delarna på lanternin och klockhus skrapas, slipas och målas därefter med linoljefärg i vit kulör som befintlig. Den rödmålade taklisten bedöms ha bevarade färgskikt från perioden 1805-1889 och omfattas inte av vitfärgningen. Taklisten ska under arbetet skyddas från färgspill.

En renovering av klockstapeln tillståndsprövades samt beslutades av Länsstyrelsen den 10 november 2020, dnr 433-63293-2020. I och med att genomförandetiden för nämnda beslut har gått ut, har pastoratet ansökt om förlängning av givet tillstånd. I samband med den nya ansökan har pastoratet tagit fram ett mer detaljerat förfrågningsunderlag, utfört av Bjerking AB, daterat 2023-01-25.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bedömer att de föreslagna åtgärderna utgör ett motiverat underhålls- och renoveringsarbete som bidrar till att bibehålla klockstapelns tekniska egenskaper och förlänger dess livslängd. Länsstyrelsen bedömer att åtgärderna inte kommer att påverka kulturhistoriska värden negativt och att klockstapeln inte kommer att förvanskas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Detta beslut är fattat med stöd av 4 kap 3 § KML.

Information

- Kostnaden för den medverkande antikvarien åligger pastoratet.
- Sökanden svarar själv för att alla inblandade i arbetet tar del av villkoren i beslutet.
- Detta beslut innebär endast tillstånd enligt 4 kap. KML. Krävs tillstånd enligt någon annan lag, till exempel plan- och bygglagen, ska detta sökas särskilt.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga 1 med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslut i detta ärende har fattats av antikvarien Lina Karlsson. I den slutliga handläggningen har också antikvarien Maria Legars medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Kopia till

Riksantikvarieämbetet

Uppsala stift

Byggnadsnämnden i Norrtälje kommun

Stockholms läns museum

Medverkande antikvarie

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 27648-2024.